

II

(Rättsakter som antagits i enlighet med EG- och Euratomfördragen och vars offentliggörande inte är obligatoriskt)

BESLUT

RÅDET

RÅDETS BESLUT

av den 15 juli 2008

om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik

(2008/618/EG)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 128.2,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽²⁾,

efter att ha hört Regionkommittén,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Reformen av Lissabonstrategin 2005 var inriktad på tillväxt och sysselsättning. Sysselsättningsriktlinjerna i den europeiska sysselsättningsstrategin ⁽⁴⁾ och de allmänna ekonomiska riktlinjerna ⁽⁵⁾ antogs som ett integrerat åt-

gärds paket, vilket gav den europeiska sysselsättningsstrategin en central ställning i genomförandet av Lissabonstrategins sysselsättnings- och arbetsmarknadsmål.

- (2) Den genomgång av medlemsstaternas nationella reformprogram som ingår i kommissionens årliga lägesrapport och i utkastet till gemensam sysselsättningsrapport, visar att medlemsstaterna bör göra allt för att ta itu med följande prioriterade områden:

— Att få in och behålla fler människor på arbetsmarknaden, öka utbudet av arbetskraft och modernisera systemen för socialt skydd.

— Att förbättra arbetstagares och företags anpassningsförmåga.

— Att öka investeringarna i humankapital genom bättre utbildning och färdigheter.

- (3) Mot bakgrund av kommissionens granskning av de nationella reformprogrammen och Europeiska rådets slutsatser bör fokus nu ligga på ett effektivt och snabbt genomförande i linje med Europeiska rådets slutsatser, vilket även skulle stärka den sociala dimensionen av Lissabonstrategin. Särskild uppmärksamhet bör ägnas de överenskomna målen och riktmärkena.

- (4) Riktlinjerna för sysselsättningen gäller i tre år; uppdateringen av dem under de mellanliggande åren till och med 2010 bör vara strikt begränsad.

⁽¹⁾ Yttrandet avgivet den 13 februari 2008 (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁽²⁾ Yttrandet avgivet den 20 maj 2008 (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁽³⁾ Yttrandet avgivet den 13 februari 2008 (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁽⁴⁾ EUT L 205, 6.8.2005, s. 21.

⁽⁵⁾ EUT L 205, 6.8.2005, s. 28.

- (5) Medlemsstaterna bör beakta riktlinjerna för sysselsättningen när de använder programplanerade gemenskapsmedel, särskilt medel från Europeiska socialfonden.

Artikel 2

Riktlinjerna ska beaktas i medlemsstaternas sysselsättningspolitik, som det ska rapporteras om i de nationella reformprogrammen.

- (6) Eftersom riktlinjerna utgör ett integrerat paket bör medlemsstaterna genomföra de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken fullt ut.

Artikel 3

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Utfärdat i Bryssel den 15 juli 2008.

Artikel 1

De riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik som anges i bilagan antas härmed.

På rådets vägnar

M. BARNIER

Ordförande

BILAGA

**Riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik
(Integrerade riktlinjer nr 17–24)**

Riktlinjerna för sysselsättning ingår i de integrerade riktlinjerna för 2008–2010, vilka bygger på tre pelare: makroekonomisk politik, mikroekonomiska reformer och sysselsättningspolitik. Tillsammans bidrar dessa pelare till att uppnå målen hållbar tillväxt och sysselsättning och stärka den sociala sammanhållningen.

Medlemsstaterna ska i samarbete med arbetsmarknadens parter, och i förekommande fall med andra berörda parter, bedriva sin politik så att nedan angivna mål och prioriteringar genomförs, och så att fler och bättre arbetstillfällen och en mer välutbildad och yrkesskicklig arbetskraft bidrar till att skapa en arbetsmarknad för alla. I linje med Lissabonstrategin och med beaktande av gemensamma sociala mål, ska medlemsstaterna på ett balanserat sätt främja följande:

- *Full sysselsättning:* För att kunna upprätthålla ekonomisk tillväxt och stärka den sociala sammanhållningen, är det viktigt att uppnå full sysselsättning, lägre arbetslöshet och färre personer utanför arbetskraften, genom att öka efterfrågan och utbudet på arbetskraft. En integrerad strategi som bygger på flexicurity är nödvändig för att dessa mål ska kunna uppnås. Flexicuritypolitiken förutsätter åtgärder såväl för flexibilitet i fråga om arbetsmarknader, arbetsorganisation och arbetsmarknadsrelationer som för balansen mellan arbete och familjeliv, sysselsättningstrygghet och socialt skydd.
- *Bättre kvalitet och produktivitet i arbetet:* Strävandena att öka sysselsättningsgraden går hand i hand med att arbete görs mer attraktivt och att arbetets kvalitet och arbetsproduktivitets tillväxt förbättras, samtidigt som segmenteringen av arbetsmarknaden, bristen på jämställdhet mellan könen och andelen arbetande fattiga minskar kraftigt. Synergier mellan arbetets kvalitet, produktivitet och sysselsättning bör utnyttjas till fullo.
- *Stärkt ekonomisk, social och territoriell sammanhållning:* Beslutsamma åtgärder behövs för att stärka den sociala integrationen, bekämpa fattigdom – i synnerhet fattigdom som drabbar barn – förhindra uteslutning från arbetsmarknaden och stödja mindre gynnade människors integration i arbetslivet, liksom för att minska de regionala skillnaderna när det gäller sysselsättning, arbetslöshet och arbetsproduktivitet, särskilt i eftersatta regioner. En ökad samverkan är nödvändig med tanke på den öppna samordningsmetod som används i fråga om social trygghet och integration.

För att nå framsteg är det väsentligt att garantera lika möjligheter och bekämpa diskriminering. Integrering av jämställdhetsperspektiv och främjande av jämställdhet mellan kvinnor och män bör garanteras i alla åtgärder. Man bör ägna särskild uppmärksamhet åt att i väsentlig grad minska klyftorna mellan kvinnor och män på arbetsmarknaden i linje med den europeiska jämställdhetspakten. Som en del av en ny generationsöverskridande strategi bör särskild uppmärksamhet ägnas åt ungdomars situation, varvid den europeiska ungdomspakten bör genomföras, samt åt främjande av tillgång till sysselsättning under hela arbetslivet, även för äldre arbetstagare. Särskild uppmärksamhet måste även ägnas åt att väsentligt minska sysselsättningsklyftorna för mindre gynnade personer, inbegripet personer med funktionshinder, samt klyftorna mellan medborgare i tredje länder och EU-medborgare, i linje med eventuella nationella mål. Detta kommer att gynna medlemsstaternas arbete för att bemöta de framtida demografiska utmaningarna.

Medlemsstaterna bör verka för aktiv integration för alla, genom att främja deltagande på arbetsmarknaden och bekämpa fattigdom och utslagning inom marginaliserade grupper.

Medlemsstaterna bör, när de vidtar åtgärder, sörja för en god förvaltning av sysselsättnings- och socialpolitiken och sörja för att positiva trender i ekonomin, på arbetsmarknaden och på det sociala området får en inbördes förstärkande effekt. De bör upprätta ett brett partnerskap för förändring genom att fullt ut engagera parlamentsorgan och berörda aktörer, inklusive på regional och lokal nivå, samt från det civila samhällets organisationer. Europeiska och nationella arbetsmarknadsparter bör spela en central roll. De mål och riktmärken som har fastställts på EU-nivå inom ramen för den europeiska sysselsättningsstrategin i samband med 2003 års riktlinjer bör även i fortsättningen följas upp med hjälp av indikatorer och resultattavlor. Medlemsstaterna uppmanas också att fastställa sina egna åtaganden och mål, vilka bör beaktas tillsammans med de landspecifika rekommendationer som man enats om på EU-nivå. Dessutom uppmanas medlemsstaterna att bevaka reformernas sociala effekter.

En god förvaltning kräver också större effektivitet vid tilldelningen av administrativa och finansiella resurser. Medlemsstaterna bör i samförstånd med kommissionen utnyttja strukturfondsmedel, särskilt Europeiska socialfonden, för att genomföra den europeiska sysselsättningsstrategin och rapportera om de åtgärder som vidtas. Särskild vikt bör läggas vid att stärka den institutionella och administrativa kapaciteten i medlemsstaterna.

Riktlinje 17. Genomföra en sysselsättningspolitik som syftar till att uppnå full sysselsättning, förbättra kvaliteten och produktiviteten i arbetet och öka graden av social och territoriell sammanhållning.

Politiken bör bidra till att uppnå en genomsnittlig sysselsättningsgrad för Europeiska unionen på 70 % totalt sett, på minst 60 % för kvinnor och på 50 % för äldre arbetstagare (55–64 år) senast 2010 och till att arbetslösheten och antalet personer utanför arbetsmarknaden minskar. Medlemsstaterna bör överväga att fastställa nationella sysselsättningsmål.

I arbetet för att uppnå dessa mål bör åtgärderna koncentreras på följande prioriteringar:

- Att få in och behålla fler människor på arbetsmarknaden, öka arbetskraftsutbudet och modernisera de sociala trygghetssystemen.
- Att förbättra arbetstagares och företags anpassningsförmåga.
- Att öka investeringarna i humankapital genom bättre utbildning och färdigheter.

1. *Att få in och behålla fler människor på arbetsmarknaden, öka arbetskraftsutbudet och modernisera de sociala trygghetssystemen*

Att höja sysselsättningsnivåerna är det mest effektiva sättet att generera ekonomisk tillväxt och främja ekonomier utan social utslagning och samtidigt sörja för ett skyddsnät för de människor som är oförmögna att arbeta. Att främja arbetskraftsutbudet, en livscykelinriktad syn på arbete och modernisera de sociala trygghetssystemen i syfte att sörja för att de är lämpliga, ekonomiskt hållbara och anpassade till de föränderliga behoven i samhället är än mycket viktigare eftersom antalet människor i arbetsför ålder väntas sjunka. Särskild uppmärksamhet bör ägnas att avsevärt minska de bestående skillnaderna i fråga om sysselsättning mellan kvinnor och män och löneskillnaderna dem emellan. Det är också viktigt att ytterligare öka sysselsättningsgraden för äldre arbetstagare och ungdomar som ett led i en ny generationsövergripande strategi, samt främja ett aktivt deltagande på arbetsmarknaden för de grupper som varit mest utestängda. Det krävs också stärkta insatser för att förbättra ungdomars situation på arbetsmarknaden, särskilt för dem med få kvalifikationer, och för att väsentligt minska ungdomsarbetslösheten, som i genomsnitt är dubbelt så hög som den samlade arbetslösheten.

Man måste skapa rätt förutsättningar för att underlätta framsteg i yrkeslivet, oavsett om det för den enskilde är fråga om det första inträdet på arbetsmarknaden, en återgång till arbete efter ett uppehåll eller en önskan att förlänga det yrkesverksamma livet. Kvalitet i arbetet, inbegripet löner och förmåner, arbetsvillkor, möjligheter till livslångt lärande och karriärsutveckling, är av avgörande betydelse, liksom stöd och stimulans genom de sociala trygghetssystemen. För att befrämja en livscykelinriktad syn på arbete och göra det lättare att förena yrkesliv och privatliv behövs det också en ökad satsning på barnomsorg. Man har satt som mål på nationell nivå att det senast 2010 ska finnas barnomsorg för minst 90 % av barnen mellan tre år och obligatorisk skolålder, och för minst 33 % av barnen under tre år, men särskilda insatser behövs också för att ta itu med regionala skillnader inom länderna. För att den genomsnittliga sysselsättningsgraden hos föräldrar, i synnerhet ensamstående föräldrar, som normalt löper större risk att drabbas av fattigdom, ska kunna öka krävs åtgärder för att stödja familjer. Medlemsstaterna bör i synnerhet ta hänsyn till de särskilda behoven hos ensamstående föräldrar och familjer med många barn. Dessutom bör den genomsnittliga faktiska ålder då man lämnar arbetslivet på EU-nivå senast 2010 ha ökat med fem år jämfört med 2001.

Medlemsstaterna bör också vidta åtgärder för att förbättra (yrkes)hälsostatusen, för att minska den bördan för samhället som sjukdomar innebär, öka arbetsproduktiviteten och förlänga människors yrkesverksamma liv. Genomförandet av den europeiska ungdomspakten, den europeiska jämställdhetspakten och den europeiska alliansen för familjen bör även bidra till en livscykelinriktad syn på arbete, i synnerhet genom att underlätta övergången från studier till yrkesarbete. Ungdomar med färre möjligheter bör ges lika möjlighet till social och yrkesmässig integration genom individuellt skräddarsydda åtgärder.

Riktlinje 18. Främja en livscykelinriktad syn på arbete genom

- ett förnyat försök att skapa sysselsättningsmöjligheter för ungdomar och minska ungdomsarbetslösheten i enlighet med europeiska ungdomspakten,
- resoluta åtgärder för att öka kvinnors deltagande och minska klyftorna mellan män och kvinnor när det gäller sysselsättning, arbetslöshet och löner,
- bättre balans mellan arbete och privatliv samt tillgänglighet av tillgänglig barnomsorg och anhängvård till rimliga priser,
- stöd till aktivt åldrande, inbegripet lämpliga arbetsvillkor, bättre (yrkes)hälsostatus och tillräckliga stimulansåtgärder för arbete och åtgärder för att motverka förtidspensionering,
- moderna sociala trygghetssystem, inklusive pensioner och hälsovård, som är socialt tillräckliga, ekonomiskt hållbara och anpassade till föränderliga behov, så att man stöder deltagande i, och vidmakthåller, sysselsättning och längre arbetsliv.

Se även integrerad riktlinje "Att trygga ekonomisk och finanspolitisk hållbarhet som en grund för ökad sysselsättning" (nr 2).

Strategier för aktiv integration kan öka utbudet på arbete och stärka sammanhållningen i samhället och är ett verksamt medel för att främja social integration och integration på arbetsmarknaden för de mest utsatta grupperna.

Varje arbetslös person bör erbjudas arbete, lärlingsplats, ytterligare utbildning eller andra åtgärder som främjar anställbarheten. För ungdomar bör detta senast 2010 ske inom fyra månader efter det att skolgången har avslutats, och för vuxna inom tolv månader. Man bör också sträva efter strategier som syftar till att erbjuda aktiva arbetsmarknadsåtgärder för långtidsarbetslösa, med beaktande av ett riktmärke för deltagande på 25 % år 2010. Aktiveringen bör utgöras av utbildning, omskolning, praktikplatser, anställning eller andra åtgärder som främjar anställbarheten, när så är lämpligt kombinerat med fortlöpande stöd i sökandet efter arbete. Att underlätta tillgången till arbete för arbetssökande, förebygga arbetslöshet och sörja för att de som blir arbetslösa har fortsatt nära anknytning till arbetsmarknaden och bibehåller sin anställbarhet är av stor betydelse för att öka deltagande och bekämpa social utslagning. För att nå dessa mål krävs att hinder för att komma in på arbetsmarknaden avlägsnas, genom att man erbjuder stöd till effektivt arbetssökande, underlättar tillträdet till utbildning och andra aktiva arbetsmarknadsåtgärder. Lika viktigt är det att se till att sociala tjänster erbjuds till överkomliga priser och att lämpliga nivåer av minimiresurser är tillgängliga för alla, kombinerat med principen om rättvis ersättning för att göra arbete lönsamt. Detta angreppssätt bör garantera att arbete lönar sig för alla arbetstagare, och samtidigt undanröja arbetslöshet, fattigdom och sysslöshetsfallor.

Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt främjande av integration på arbetsmarknaden av mindre gynnade personer, däribland lågutbildade arbetstagare, bland annat genom en utbyggnad av sociala tjänster och samhällsekonomiska åtgärder samt genom att utveckla nya sysselsättningskällor som svarar mot gemensamma behov. Att bekämpa diskriminering, främja tillträdet till arbetsmarknaden för funktionshindrade och integrera invandrare och minoritetsgrupper är särskilt viktigt.

Riktlinje 19. Sörja för en arbetsmarknad som är öppen för alla, göra arbete mer attraktivt, göra arbete lönsamt för arbetssökande, även för mindre gynnade personer, och personer utanför arbetsmarknaden, genom

- aktiva, förebyggande arbetsmarknadsåtgärder, inbegripet tidigt fastställande av behov, hjälp med arbetssökandet, vägledning och utbildning som ett led i personliga handlingsplaner, tillhandahållande av nödvändiga sociala tjänster för att stödja integration av de personer som är mest isolerade från arbetsmarknaden och bidra till utrotningen av fattigdomen,
- fortlöpande översyn av de incitament eller brist på incitament som följer av skatte- och bidragssystem, inbegripet förvaltningen av förmåner och villkoren för dessa, samt en betydande minskning av höga marginaleffekter, särskilt för låginkomsttagare, samtidigt som man sörjer för tillfredsställande nivåer för socialt skydd,
- utveckling av nya källor till sysselsättning inom tjänster med inriktning på personer och företag, särskilt på lokal nivå.

För att göra det möjligt för fler att finna ett bättre arbete är det också nödvändigt att förstärka arbetsmarknadsinfrastrukturen på nationell nivå och på EU-nivå, bland annat genom Euresnätverket, så att det blir lättare att förutse och avhjälpa eventuell bristande överensstämmelse mellan efterfrågan och utbud. Att göra det lättare att flytta mellan olika anställningar och att ta sig in på arbetsmarknaden och strategier för att öka rörligheten och anpassningen mellan utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden bör främjas. Arbetssökande inom hela EU bör kunna få information om samtliga lediga platser som annonseras av medlemsstaternas arbetsförmedlingar. Rörligheten för arbetstagare inom EU bör garanteras fullt ut i enlighet med fördragen. På de nationella arbetsmarknaderna måste också full hänsyn tas till det kompletterande utbudet av arbetskraft genom invandringen av medborgare från tredje länder.

Riktlinje 20. Förbättra förmågan att möta arbetsmarknadens behov genom

- modernisering och förstärkning av arbetsmarknadsinstitutionerna, särskilt arbetsförmedlingarna, bland annat i syfte att garantera större öppenhet när det gäller sysselsättnings- och utbildningsmöjligheter på nationell nivå och EU-nivå,
- undanröjande av hinder för arbetstagarnas rörlighet i hela Europa, inom ramen för fördragen,
- bättre förutseende av färdighetsbehov samt utbudsbrister och flaskhalsar på arbetsmarknaden,
- ändamålsenlig styrning av den ekonomiska migrationen.

2. Förbättra arbetstagares och företags anpassningsförmåga

Europa behöver förbättra sin förmåga att förutse, inleda och tillgodogöra sig ekonomiska och sociala förändringar. För detta krävs sysselsättningsfrämjande arbetskostnader, moderna former av arbetsorganisation, främjande av "gott arbete" och väl fungerande arbetsmarknader som möjliggör större flexibilitet i kombination med trygghet i arbetet för att möta företagens och arbetstagarnas behov. Detta bör också bidra till att förhindra uppkomsten av segmenterade arbetsmarknader och till att minska det odeclarerade arbetet. (se även riktlinjerna 18, 19, 20 och 23).

I dagens alltmer globaliserade ekonomi med öppnande av marknader och ständigt införande av ny teknik ställs både företag och arbetstagare inför behovet likväl som möjligheten att anpassa sig. Även om denna process med strukturella förändringar på det hela taget är gynnsam för både tillväxt och sysselsättning, medför den också förändringar som påverkar vissa arbetstagare och företag negativt. Företagen måste bli flexibla för att kunna bemöta plötsliga förändringar i efterfrågan och anpassa sig till ny teknik, och ständigt förnya sig för att förbli konkurrenskraftiga.

De måste också bemöta ökad efterfrågan på kvalitet i arbetet, kopplad till arbetstagarnas personliga önskemål och förändringar av familjesituationen, och de kommer att behöva hantera en situation med en åldrande arbetskraft och färre ungdomar som anställda. För arbetstagarna blir arbetslivet alltmer komplicerat efterhand som arbetsmönstren blir mer varierade och oregelbundna och allt fler omställningar framgångsrikt måste klaras av under livsrytmen. I snabbt föränderliga ekonomier måste arbetstagarna ges tillfällen till livslångt lärande så att de kan anpassa sig till nya arbetssätt, bland annat ökad användning av informations- och kommunikationsteknik (IKT). Förändringar i yrkesstatus med därmed förbundna risker för tillfälliga inkomstförluster bör dämpas genom lämpligt moderniserat socialt skydd.

För att framgångsrikt möta dessa utmaningar behövs en integrerad metod som bygger på flexicurity. Flexicurity omfattar en medveten kombination av flexibla och tillförlitliga avtalsbestämmelser, övergripande strategier för livslångt lärande, effektiv aktiv arbetsmarknadspolitik och moderna, adekvata och hållbara system för socialt skydd.

Medlemsstaterna bör genomföra sina egna flexicurityåtgärder på grundval av de gemensamma principer som antagits av rådet. Dessa principer utgör en god grund för reformer, och anger riktlinjer för nationella policyalternativ och specifika nationella arrangemang på flexicurityområdet. Det finns inte någon enda väg och ingen princip är viktigare än andra.

Riktlinje 21. Främja flexibilitet i kombination med anställningstrygghet och minska segmenteringen av arbetsmarknaden, med vederbörligt beaktande av den roll som tillkommer arbetsmarknadens parter, genom

- anpassning av arbetslagstiftningen, vid behov genom en översyn av olika typer av anställningsavtal och arbetstidsarrangemang,
- hantering av problemet med odeklarerat arbete,
- bättre föregripande och positiv förvaltning av förändringar, inbegripet ekonomisk omstrukturering, framför allt förändringar som är förbundna med öppnande av handeln, så att de sociala kostnaderna för förändringarna blir så små som möjligt och en anpassning underlättas,
- främjande och spridning av innovativa och smidiga former för arbetets organisation, i syfte att förbättra kvalitet och produktivitet i arbetet, samt hälsa och säkerhet,
- stöd vid ändring av yrkesstatus, inbegripet utbildning, verksamhet som egenföretagare, bildande av företag och geografisk rörlighet.

Se även integrerad riktlinje "Att främja större samstämmighet mellan den makroekonomiska politiken, strukturpolitiken och sysselsättningspolitiken" (nr 5).

I syfte att skapa så många arbetstillfällen som möjligt, bevara konkurrenskraften och bidra till den allmänna ekonomiska ramen bör den övergripande löneutvecklingen ligga i linje med produktivitetstillväxten över konjunkturcykeln, och avspegla situationen på arbetsmarknaden. Löneklyftorna mellan kvinnor och män bör reduceras väsentligt. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt att förklara och ta itu med orsakerna till den låga lönenivån inom kvinnodominerade yrken och sektorer. Det kan också bli nödvändigt att vidta åtgärder för att minska lönebikostnaderna och att se över skattekillen, i syfte att underlätta skapandet av nya arbetstillfällen, särskilt för lågavlönade.

Riktlinje 22. Sörja för en sysselsättningsfrämjande utveckling av arbetskostnader och mekanismer för fastställande av löner genom att

- uppmuntra arbetsmarknadens parter att inom sina respektive ansvarsområden fastställa en lämplig ram för löneförhandlingar, så att produktivets- och arbetsmarknadsutmaningarna återspeglas på alla relevanta nivåer och könsrelaterade löneklyftor undviks,
- se över lönebikostnadernas inverkan på sysselsättningen och vid behov anpassa deras struktur och nivå, särskilt i syfte att minska de lågavlönades skattebörda.

Se även integrerad riktlinje "Att se till att löneutvecklingen bidrar till makroekonomisk stabilitet och tillväxt" (nr 4).

3. Öka investeringarna i humankapital genom bättre utbildning och färdigheter

Europa måste investera mera och effektivare i humankapital. Alltför många människor kan inte komma in, göra framsteg eller stanna kvar på arbetsmarknaden på grund av att de saknar tillräckliga färdigheter eller inte har de rätta färdigheterna. Om tillträdet till arbetsmarknaden ska kunna förbättras för kvinnor och män i alla åldersgrupper och produktiviteten, innovationsförmågan och kvaliteten i arbetet ska kunna öka, måste EU investera mer och mer effektivt i humankapital och livslångt lärande.

Kunskapsbaserade och tjänstebaserade ekonomier kräver andra färdigheter än traditionella industrier och dessa färdigheter behöver även kontinuerligt uppdateras med tanke på tekniska förändringar och innovation. Om arbetstagarna ska kunna stanna kvar och göra framsteg i arbetet måste de förvärva fler färdigheter och regelbundet förnya dem. Företagens produktivitet är beroende av att de kan bygga upp och behålla en arbetsstyrka som kan anpassa sig till förändringar. Regeringarna måste sörja för att utbildningsnivåerna förbättras och att ungdomar får den nyckelkompetens som är nödvändig i överensstämmelse med den europeiska ungdomspakten. För att förbättra ungdomars utsikter på arbetsmarknaden bör EU sätta som mål att elever med kort skolgång ska utgöra högst 10 % och att minst 85 % av alla 22-åringar senast 2010 ska ha genomgått sekundärutbildning. Politiken bör resultera i att genomsnittsnivån inom EU för deltagande i livslångt lärande når upp till minst 12,5 % av den vuxna befolkningen i yrkesverksam ålder (åldersgruppen 25–64). Alla berörda aktörer bör engageras för att utveckla och främja en genuin kultur med livslångt lärande från tidigaste ålder. För att en betydande ökning av de offentliga och privata investeringarna i humankapital per capita ska kunna uppnås och investeringarnas kvalitet och effektivitet ska kunna garanteras, är det viktigt att se till att kostnaderna och ansvaret fördelas på ett rättvist och öppet sätt mellan alla aktörer. Medlemsstaterna bör utnyttja strukturfonderna och Europeiska investeringsbanken på ett bättre sätt för investeringar i utbildning. För att uppnå dessa mål måste medlemsstaterna genomföra de samlade och övergripande strategier för livslångt lärande som de har åtagit sig.

Riktlinje 23. Utöka och förbättra investeringarna i humankapital genom

- en utbildningspolitik och utbildningsåtgärder som omfattar alla, i syfte att avsevärt underlätta tillträdet till grundläggande yrkesutbildning, sekundärutbildning och högre utbildning, inklusive lärlingsutbildning och utbildning i entreprenörskap,
- en avsevärd minskning av antalet elever som slutar skolan i förtid,
- effektiva strategier för livslångt lärande öppna för alla i skolor, företag, offentliga myndigheter och hem i enlighet med europeiska avtal, inbegripet lämpliga stimulansåtgärder och kostnadsfördelningsmekanismer för att öka deltagandet i vidareutbildning och arbetsplatsutbildning under hela livsrytmen, särskilt för lågutbildade och äldre arbetstagare.

Se även integrerad riktlinje "Att öka och förbättra investeringarna i forskning och utveckling, särskilt de privata företagens investeringar" (nr 7).

Det räcker inte att bara fastställa ambitiösa mål och att öka samtliga aktörers investeringsnivå. För att i praktiken uppnå balans mellan utbud av och efterfrågan på arbetskraft måste systemen för livslångt lärande vara ekonomiskt överkomliga, tillgängliga och kunna anpassas till föränderliga behov. Anpassning och kapacitetssuppletering av utbildningssystemen och åtgärder för att förbättra evidensbasen för de utbildningspolitiska åtgärderna är nödvändiga för deras relevans för arbetsmarknaden, anpassning till behoven i kunskapsbaserade ekonomier och samhällen samt deras effektivitet, excellens och rättvisa. Ett lättillgängligt integrerat system med bred spridning för livslång yrkesvägledning bör förbättra både enskildas tillgång till utbildning och utbildningsutbudets relevans för färdighetsbehovet. IKT kan användas för att förbättra tillgången till utbildning och bättre anpassa den till arbetsgivarnas och arbetstagarnas behov.

Ökad rörlighet både vad gäller arbete och utbildning behövs, så att tillträdet till arbete i EU som helhet blir möjligt i större utsträckning. De återstående hindren för rörligheten på den europeiska arbetsmarknaden bör undanröjas, särskilt de hinder som beror på att kvalifikationer och utbildningar inte erkänns, framstår som oklara eller inte kan användas i andra medlemsstater. Detta bör ske särskilt genom införande av den europeiska referensramen för kvalifikationer, genom att nationella system för kvalifikationer senast 2010 relaterar till denna referensram och när så är lämpligt genom att utveckla nationella referensramar för kvalifikationer. Det kommer att vara viktigt att instrument och referenser som överenskommit på EU-nivå används för att stödja reformer av nationella utbildningssystem i enlighet med arbetsprogrammet Utbildning 2010.

Riktlinje 24. Anpassa utbildningssystemen till nya kompetenskrav genom att

- förbättra och garantera attraktiva och öppna utbildningssystem med hög kvalitet, bredda utbudet av utbildningsmöjligheter och sörja för flexibla inlärningsvägar samt förbättra möjligheten till rörlighet för studenter och praktikanter,
- förbättra och diversifiera tillträdet för alla till utbildning och kunskap genom arbetstidens förläggning, tjänster som stöder familjen, yrkesvägledning och eventuellt nya former av kostnadsdelning,
- möta nya yrkesbehov, nyckelkompetens och framtida färdighetskrav genom att förbättra definition och genomsläppligheten när det gäller kvalifikationer, faktiskt erkännande av dem samt godkänna icke-formellt och informellt lärande.

Översyn av mål och riktmärken som har fastställts inom ramen för den europeiska sysselsättningsstrategin

Man har inom ramen för den europeiska sysselsättningsstrategin enats om följande mål och riktmärken:

- Alla arbetslösa personer ska erbjudas arbete, lärlingsplats, kompletterande utbildning eller annan åtgärd som främjar anställbarheten. För ungdomar som har lämnat skolan bör detta ske inom 4 månader senast 2010, och för vuxna inom 12 månader.
 - 25 % av de långtidsarbetslösa bör senast 2010 delta i en aktiv åtgärd i form av utbildning, omskolning, arbetspraktik eller annan åtgärd som främjar anställbarheten, i syfte att uppnå genomsnittet i de tre medlemsstater som har nått de bästa resultaten.
 - Arbetssökande inom hela EU ska kunna få information om alla lediga platser som annonseras genom medlemsstaternas arbetsförmedlingar.
 - Den faktiska genomsnittliga åldern då man lämnar arbetsmarknaden ska ha förlängts med fem år på EU-nivå senast 2010, jämfört med 2001.
 - Barnomsorg ska senast 2010 tillhandahållas för minst 90 % av barnen mellan tre år och obligatorisk skolålder och för minst 33 % av barnen under tre år.
 - Andelen elever som slutar skolan i förtid ska genomsnittligt i EU vara högst 10 %.
 - Minst 85 % av alla 22-åringar i EU ska senast 2010 ha genomgått sekundärutbildning.
 - Deltagandet i livslångt lärande inom EU bör genomsnittligt uppgå till minst 12,5 % av den vuxna befolkningen i arbetsför ålder (åldersgruppen 25–64 år).
-